

Maa oli peittynyt viikko sitten puuterilumeen. Jäähileet kimmelsivät puiden oksilla, lumihangessa ja ilmassa. Jäähileitä, pieniä kristallisia timantteja, tai millä niitä kuvailisi, sataa vain lisää. Kristallisateelle ei näy loppua. Lumi narskui jalkojeni alla kävellessäni. Pakkanen kiristää, jo hieman kylmettyneitä sormiani ja nenänpäättäni. Edellinen yö oli rauhallinen, eikä näkynyt vihollisia. Vielä on onneksi rauhallista. Voin nauttia kauniista joulukuun aamusta. Ihan rauhassa. Olin päässyt pieneltä lenkiltä leiriimme. Istahdin, kaveri tarjosi juotavaa ja syötävää. Suljin silmäni ja vaivuin ajatuksiini. Sota on loppunut, sanon halatessani vaimoani, pieniä lapsiani, kaksosia, tytärtäni ja poikaani. Nyt olen palannut pysyvästi, enää teidän ei tarvitse pelätä ja minun ei tarvitse lähteä kotoa pois. Minulla on ollut teitä kaikkia niin kova ikävä. Alamme juomaan kupposen kuumaa. Vihdoin olemme kokonainen perhe. Kuuluu huutoa. Säpsähdän hereille ajatuksistani, huokaisen, olisipa tilanne oikeasti parempi. Tämä näyttää todella huonolta tällä hetkellä. Pitää taas lähteä, vihollinen lähestyy. Aamun kauneus ja rauhallisuus on hetkessä ohi. Hyppään nopealla loikalla hevoseni selkään ja lähdemme metsän siimenikseen. Jakaudumme kahtia, jotta saisimme saarrettua vihollista paremmin. Taistelemme maamme puolesta, itsenäisyydestä, kansalaisuudesta, kaupungeista, ruoasta. Ihan kaikesta. Suomi on meidän. Ilma on täytynyt savusta, kun pommit ja kranaatit räjähtelevät, kiväärit laukovat luoteja ja panssariajoneuvoilla ajetaan ympäri metsää. Kuuluu hevosen hirnuntaa, epämääräistä huutoa, laukauksia ja moottorin pärinää. Sain tehtävän siirtyä sivummalle. Taputin hevostani, kiitin rohkeudesta. Me olimme kaksin, pienen mutkan takana. Tästä meitä ei pitäisi nähdä. Mutta niin ajatteli joku toinenkin. Vihollinen. Me olimme vastakkain. Tuijotimme vain toisiamme. Välissämme oli muutamia metrejä. En aikonut perääntyä. Mutta, ei vihollinenkaan. Nopeus ratkaisisi. Kumpi reagoisi nopeammin? Tartuin olallani roikkuvaan kivääriini. Samoin teki vihollinen. Kuului laukaus. Näin kuinka vihollinen lysähti hevosen päällä. Loukkaantuiko hän? En jäänyt sitä pohtimaan, sillä oma hevoseni oli loukkaantunut. Vihollinen oli osunut, hevoseeni. Mutta minä osuin häneen. Hänestä ei olisi vaaraa enää. Nousin alas hevosen selästä. Rakas hevoseni ei kauaa selviäisi. Verta vuoti ryntäistä, kuin Nigerian putous. Löysin syrjäisen kuusikon. Menimme suojaan seitsemän ison havukuusen sekaan. Lunta oli satanut koko päivän ja nyt ilta alkoi hämärtyä. Tähdet kimmelsivät taivaalla, lumisade alkoi hellittää. Pimeys ympäröi meidät. Hevonen makasi vieressäni, hyvin tuskissaan. Silitin kaulaa, olen vierelläsi, loppuun asti, kuiskasin. Sameat silmät katsoivat syvälle sieluuni, hyvin, hyvin kärsivästi. Olin polvillani lumihangessa, hevosen pää sylissäni. Rakas ystäväni teki kuolemaa. Kuului askelia. Joku on ihan lähellä. En voi kuitenkaan katsoa, sillä en tiedä, kuka siellä on. Oliko siellä ystävä vai vihollinen? Oli ihan hiljaista. Ystäväni vieressä oli sulkenut silmät viimeisen kerran. Mutta silti, en voisi lähteä ja jättää ystävääni. En ollut varma, että oliko vieras lähtenyt. Jotenkin aistin, etten ollut yksin. Puristin kivääriäni kaksin käsin rintaani vasten. Laskin pääni hevosen kaulalle, suljin silmäni ja kuiskasin pimeään yöhön ”tulen pian kotiin rakkaat.” Jossain laukesi ase. Se kuului läheltä. Minun oli nyt lämmin. Kylmyys katosi, kuin taikauskusta. En tuntenut kipua, en kylmää, en mitään. Halusin vain nukkua. Suljin silmäni, joku kevyt tarttui käteeni ja kuljetti minut, kohti valoa. Pimeys oli muuttunut valoksi. - Onko Artoa näkynyt? - Ei. - Oliko hän yövalvonnassa? - Ei. . No missä hän sitten on? Emme ole nähneet häntä sen jälkeen, kuin hän siirtyi mutkaan päivystämään. Sinne mutkaan sotilaskaverit lähtivät. Ja siellä he olivat. Kaatuneet. Ystävät vierekkäin, ikiuneen vaipuneina. Vielä tänäkin päivänä siinä mutkassa on puinen risti, kaunokirjoituksella kaiverrettuna: ”Kiitos. Isä, kiitos puolisoni, koko Suomen kansa kiittää sinua urheudestasi, rohkeudestasi, sinnikkydestäsi, taistelustasi. Sinua jäivät kaipaamaan perhe, läheiset ja ystävät. Lepää rauhassa, rakkaudella vaimosi ja lapsesi.”